

Representasjon

Published 23.04.2015 by Simployer
Last updated 24.08.2017 by Marthe Haugen
#1373

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Representasjon

Når det faller naturlig, eller er nødvendig, kan arbeidstaker representere selskapet ved å arrangere eller betale for bespisning o.l. Store og/eller kostbare arrangementer skal avtales med personalansvarlig leder på forhånd.

På regningen til selskapet, evt. på eget ark, skrives hvem som har deltatt ved arrangementet.

Tjenestereiser for Norconsult

Published 23.04.2015 by Simployer
Last updated 22.11.2021 by Kristin Dahlskås Lygren
#1370

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Tjenestereiser for Norconsult

Tjenestereiser

Ved reiser benyttes Statens Reiseregulativ for [innland og utland](#) dersom ikke annet er avtalt. Medarbeidere er forpliktet til å foreta tjenestereiser når arbeidet krever det.

Forberedelse, gjennomføring og etterarbeid i forbindelse med reiser skal gjøres i henhold til retningslinjer i NORMS. Merk følgende:

- **Frist for innlevering av reiseregning** - Alle reiseregninger skal bestrebes å registreres umiddelbart etter reisen og senest innen 90 dager. Reiseregninger som sendes inn etter 90 dager vil ikke bli refundert.
- **Kompensasjonstillegg** - gjelder kun for reiser utenfor Norden
- **Arbeidstid/overtidskompensasjon** - føres i henhold til det lokale lands regler og godtgjøres fullt ut innenfor Norden, maksimalt 8 timer per dag utenfor Norden.
- **Reisetid** - reise innenfor normal arbeidstid godtgjøres fullt ut. Utover normal arbeidstid godtgjøres halv reisetid, maksimalt 3 timer innenfor Norden og maksimalt 8 timer utenfor Norden.

Se [reiseinstruks](#) for mer informasjon.

Reiser innenfor tjenestedet

For reiser innenfor 50 km fra det faste arbeidssted vil det normalt ikke bli utbetalt kostgodtgjørelse.

Begrunnelsen er at dette er å betrakte som arbeid/reiser innenfor det faste arbeidsstedets "nærrområde". Unntak fra ovennevnte kan gjøres av nærmeste overordnede dersom reisetiden blir uforholdsmessig lang, eksempelvis ved bruk av ferge, eller det ikke er mulig/hensiktsmessig – med bakgrunn i oppdragets karakter - å innta måltidet på eget arbeidssted, annet arbeidssteds kantine, personalrom, spiserom o.l. Kost kan da dekkes i henhold til statens satser for [innland og utland](#).

Når kosten er dekket av arbeidsgiver/kunde eller av arrangør/vertskap utbetales ikke kostgodtgjørelse.

Diettgodtgjørelse uten overnatting

Published 28.12.2022 by
Last updated 24.08.2017 by Marthe Haugen
#694

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Diettgodtgjørelse uten overnatting

På tjenestereiser uten overnatting, dekkes diett etter satser og bestemmelser i statens særavtaler.

For reiser innenfor 50 km fra det faste arbeidssted vil det normalt ikke bli utbetalt kostgodtgjørelse. Begrunnelsen er at dette er å betrakte som arbeid/reiser innenfor det faste arbeidsstedets "nærrområde". Unntak fra ovennevnte kan gjøres av nærmeste overordnede dersom reisetiden blir uforholdsmessig lang, eksempelvis ved bruk av ferge, eller det ikke er mulig/hensiktsmessig – med bakgrunn i oppdragets karakter - å innta måltidet på eget arbeidssted, annet arbeidssteds kantine, personalrom, spiserom o.l. Kost kan da dekkes i henhold til statens satser.

Når kosten er dekket av arbeidsgiver/kunde eller av arrangør/vertskap utbetales ikke kostgodtgjørelse.

Statens særavtale sier:

Arbeidstaker som er på reise uten overnatting kan få dekket merutgifter til mat etter følgende regler:

For å kunne kreve ulegitimert dagdiett etter satser i statens særavtaler (reiseregulativer), må arbeidstaker være på reise i oppdrag eller tjeneste for arbeidsgiver jf. Statens særavtale for [innland § 2](#) og [utland § 2](#). Avtalene gjelder pålagte eller godkjente reiser av ikke fast karakter, og rutinemessige faste oppdrag som ikke trenger godkjennelse av arbeidsgiver for hvert oppdrag.

Når en arbeidstaker er på reise uten overnatting, skal dietten anses som dagdiett. Bestemmelsen gjelder ikke arbeidstakere med mobilt arbeidssted når de utfører ordinært arbeid på reisen.

Krav om reiseavstand

Krav om ulegitimert dagdiett betinger reise til et oppdragssted som ligger minst 15 km fra reisens utgangspunkt. Grensen på 15 km skal måles etter korteste reisestrekning for det transportmiddel som faktisk benyttes. Reisens utgangspunkt vil være hjemmet eller arbeidsstedet, jf. særavtalen for [innland § 3](#).

Satser

Satsene for dagdiett fremgår av særavtalene for [innland § 9](#) og [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)).

Ved dagsreiser på oppdragssted i utlandet, er man på oppdragsstedet i hele fraværperioden. Det gis diett etter sats for oppdragsstedet.

Måltidsfradrag

Måltidsfradrag skal gjennomføres når ett eller flere måltider er dekket av arbeidsgiver, oppdragsgiver, forretningsforbindelser eller andre som arbeidstaker har yrkesmessig relasjon til.

Satser for måltidsfradrag i dagdiett:

Måltid	Måltidstrekk innland	Måltidstrekk utland
Frokost	20% av aktuell diettsats	20% av aktuell diettsats
Lunsj	30% av aktuell diettsats	30% av aktuell diettsats
Middag	50% av aktuell diettsats	50% av aktuell diettsats

Måltidsfradraget skal alltid beregnes med utgangspunkt i den aktuelle satsen som gis, jf Statens særavtale for [innland § 9 nr. 1](#), og for utenlandsreiser av aktuell sats for det enkelte land jf. Statens særavtale for [utland § 8 nr. 1](#).

Man skal benytte de standardiserte satser. Det har ingen betydning hva maten i virkeligheten koster.

Diettgodtgjørelse med overnatting

Published 01.01.2023 by
Last updated 26.05.2015 by Marthe Haugen
#695

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Diettgodtgjørelse med overnatting

På tjenestereiser med overnatting, dekkes diett etter satser og bestemmelser i statens særavtaler.

Statens særavtale sier:

Arbeidstaker som er på reise med overnatting kan få dekket merutgifter til mat etter følgende regler:

Døgndiett gis etter statens særavtaler når arbeidstaker er på reise og må bo utenfor hjemmet, jf. Statens særavtale for [innland § 2](#) og [utland § 2](#).

Når en arbeidstaker er på reise med overnatting, skal dietten anses som døgndiett. Definisjonen fremgår av Statens særavtaler for [innland § 2](#) og [utland § 2](#).

- Som døgn etter statens særavtaler regnes en periode på 24 timer som løper fra reisens starttidspunkt, jf. Statens særavtaler for [innland § 2](#) og [utland § 2](#)
- Reiser som varer fra og med 6 timer til og med 12 timer inn i et nytt døgn godtgjøres med satsen for dagdiett for 6-12 timer, mens for mer enn 12 timer inn i et nytt døgn godtgjøres det med satsen for dagdiett over 12 timer. Det gis full døgndiett for det påbegynte døgnet hvis man går mer enn 12 timer inn i nytt døgn og overnatter.

Satser

Satsene for døgndiett fremgår av særavtalene for [innland § 9](#) og [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)).

Beregningsmåte for diett på utenlandsreiser

Diett for hele reisen gis etter oppdragslandets sats. Tiden i transportmiddel underveis og tiden i transitt (flybytte o.l.) vil falle på det oppdragssted man er på vei til.

Ved oppdrag i flere land innenfor samme døgn, skal det gis diett for det landet man oppholder seg lengst dette døgnet, jf. Særavtalen for [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)).

- Man er på nytt oppdragssted i annet land ved avslutning av det forrige oppdraget. Dette kan f.eks. være ved møtets avslutning. Ved overnatting på forrige oppdragssted og reise direkte fra dette overnattingsstedet om morgenen uten å utføre noe oppdrag på dette stedet denne dagen, så er man på nytt oppdragssted ved avreise fra overnattingsstedet

Ved reise tilbake til Norge, er man på siste oppdragssted helt til reisen avsluttes hjemme i Norge.

Overnatting i Norge eller annet land på vei til oppdragsstedet

- Diett gis etter satsen for det land man har oppholdt seg lengst i det enkelte døgn, jf. Særavtalen for [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)):
 - Ved overnatting i Norge på vei til oppdrag i et annet land, begynner utenlandsreisen å løpe når man forlater overnattingsstedet i Norge. Tiden som løper fra reisens start og frem til avgang fra overnattingsstedet faller på Norge

- Ved overnatting i et annet land på vei til oppdragsstedet, skal det gis diett for det land vedkommende har oppholdt seg lengst dette døgnet. Tiden på overnattingsstedet skal kun utgjøre den tiden som løper fra man ankom overnattingsstedet og frem til man forlater overnattingsstedet

Overnatting i Norge eller annet land på vei hjem

- Diett gis etter satsen for det land man har oppholdt seg lengst i det enkelte døgn, jf. Særavtalen for [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)):
 - Ved overnatting i Norge på vei hjem, er man på oppdragsstedet i utlandet frem til man ankommer overnattingsstedet i Norge. Tiden som løper fra ankomst overnattingsstedet i Norge og frem til reisen slutt, faller på Norge. Det skal gis diett for det land man har oppholdt seg lengst dette døgnet
 - Må man overnatte i et annet land på vei tilbake til Norge, vil tiden fra ankomst overnattingsstedet og frem til vedkommende forlater overnattingsstedet falle på overnattingslandet. Resten av døgnet faller på oppdragslandet. Det gis diett for det landet man har oppholdt seg lengst dette døgnet

Reise på tvers av tidssoner

Ved reise på tvers av tidssoner, skal det alltid beregnes diettgodtgjørelse på grunnlag av norske tidspunkter. Dette fordi det skal gis diett for hvert enkelt døgn. Etter statens særavtale for utland starter døgnet når reisen starter hjemme i Norge og varer i 24 timer. Det kan ikke gis flere diettgodtgjørelser enn det som følger av det totale fraværet basert på norske timer.

Måltidsfradrag

Måltidsfradrag skal gjennomføres når ett eller flere måltider er dekket av arbeidsgiver, oppdragsgiver, forretningsforbindelser eller andre som arbeidstaker har yrkesmessig relasjon til.

Satser for måltidsfradrag i døgndiett:

Måltid	Måltidstrekk innland	Måltidstrekk utland
Frokost	20% av aktuell diettsats	20% av aktuell diettsats
Lunsj	30% av aktuell diettsats	30% av aktuell diettsats
Middag	50% av aktuell diettsats	50% av aktuell diettsats

Det skal gjennomføres måltidsfradrag for alle måltider som er fullverdige. Et fullverdig måltid er et måltid som medfører at arbeidstaker kan spise seg normalt mett.

Det skal ikke gjennomføres måltidsfradrag for enklere måltider. Med enklere måltider menes enkle retter som normalt serveres gratis på vanlige innenriksflygninger, på tog eller andre transportmidler. Hvis det derimot serveres fullverdige måltider på 1. klasse på interkontinentale ruter og lignende, skal måltidsfradrag gjennomføres. Jf. Særavtalen for [utland § 8](#) (Satser for det enkelte land [finner du her](#)).

Måltidsfradraget skal beregnes med utgangspunkt i den aktuelle diettsatsen som gis for reiser med overnatting, jf Statens særavtale for [innland § 9 nr. 1](#), og for utenlandsreiser av aktuell sats for det enkelte land jf. Statens særavtale for [utland § 8 nr. 1](#).

Bilgodtgjørelse

Published 01.01.2023 by
Last updated 26.05.2015 by Marthe Haugen
#697

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Bilgodtgjørelse

Når det er gitt samtykke til bruk av egen bil på reiser dekkes kilometergodtgjørelse etter satser og bestemmelser i statens særavtaler.

Statens særavtale sier:

Arbeidstaker som er på reise kan få dekket utgifter ved bruk av egen bil etter fastsatte satser. Ut fra klimahensyn skal nødvendigheten av en reise alltid vurderes før den foretas. Reisen skal etter en samlet vurdering foretas på den for staten hurtigste, rimeligste og mest miljøvennlige måte, så langt dette er forenlig med en effektiv og forsvarlig gjennomføring av reisen.

Dersom egen bil skal benyttes på reisen, skal det innhentes forhåndssamtykke til dette. Forhåndssamtykke kan gis for en eller flere reiser. Muligheten for samkjøring med andre arbeidstakere på samme oppdrag må undersøkes.

Satser

Innland

Satsen for bruk av egen bil og el-bil er kr 4,48 pr km.

Når det tas med passasjer på reisen, eller når det er nødvendig med tilhenger for frakt av utstyr og materiell, gis det tillegg til kilometergodtgjørelsen. Det samme gjelder for kjøring på skogsanleggsvei, jf. satser og vilkår i særavtalen for [innland § 6](#).

Utland

Ved bruk av eget transportmiddel i utlandet, kan det gis kilometergodtgjørelse tilsvarende satsen som gjelder ved kjøring i Norge. Det kan også gis passasjertillegg tilsvarende satsen som gjelder for kjøring i Norge. Jf. særavtalen for [utland § 6](#).

Beregningsmåte

Når utgangs- og endepunkt for reisen er egen bolig beregnes kilometergodtgjørelse for hele reisen.

Når utgangs- og endepunkt for reisen er arbeidsstedet beregnes kilometergodtgjørelse fra arbeidsstedet og tilbake til arbeidsstedet.

Når utgangspunkt for reisen er egen bolig og endepunkt arbeidsstedet, beregnes ordinær kilometergodtgjørelse for hele reisen.

Legitimering

Kilometergodtgjørelse føres på reiseregningsblanketten. På reiseregningen gis en beskrivelse av reiseruten med angivelse av lokalkjøring på oppdragsstedet. Beskrivelsen må være så spesifikk at det er mulig å gi riktig godtgjørelse og kontrollere at riktig godtgjørelse er gitt.

Utgifter til overnatting

Published 01.01.2023 by
Last updated 26.05.2015 by Marthe Haugen
#698

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Utgifter til overnatting

På reiser med overnatting, dekkes utgifter til overnatting etter satser og bestemmelser i statens særavtaler.

Statens særavtale sier:

Arbeidstaker som er på reise kan etter statens særavtaler få dekket overnattingsutgifter etter følgende regler:

Tjenestereiser i Norge

Overnatting på hotell og lignende dekkes etter regning. Arbeidsgiver må sørge for at overnattingsstedet tilfredsstiller nødvendige krav til sikkerhet, kommunikasjon og komfort innenfor en forsvarlig kostnadsramme og tilgjengelig overnattingsmuligheter på stedet.

I stedet for å få dekket dokumenterte utgifter til overnatting, kan arbeidstaker få kr 435,- som ulegitimert overnattingstillegg. Nattillegg utbetales ved overnatting utenfor hjemmet når arbeidstaker ikke har fått dekket overnattingsutgifter etter regning og arbeidsgiver heller ikke stiller losji til disposisjon. En forutsetning for utbetaling av nattillegg er at arbeidstaker har overnatting utenfor hjemmet. Med overnatting menes at arbeidstaker har arbeidsfri med mulighet for å hvile, jf. Statens særavtale for reiser [innland § 10](#).

Retten til ulegitimert overnattingstillegg faller bort:

- når man overnatter i eget hjem, herunder hybel eller hytte (er på reise i mindre enn 5 timer av natten og overnatter hjemme)
- når arbeidsgiver stiller gratis losji til disposisjon
- når arbeidsgiver har betalt for togbillett med sovekupe, lugar ombord på båt o.l.
- når man får særskilt betaling for arbeid om natten

Tjenestereiser i utland

Det kan ikke utbetales ulegitimert overnattingstillegg etter statens særavtale for reiser i utlandet. Overnattingsutgifter må dekkes etter regning. Det er ikke beløpsbegrensninger knyttet til refusjonen av overnattingsutgiften.

Statens særavtale for innland og utland

Published 01.01.2023 by
Last updated 21.04.2015 by Simployer
#699

Personalhåndbok / Tjenestereiser / Statens særavtale for innland og utland

Bestemmelsene i statens særavtaler

Statens særavtaler for reiser i innland fremgår [her](#).

Statens særavtaler for reiser i utland fremgår [her](#).